

Seksjon for strategi og utredning (Arbeidssted)
Postboks 7700
5020 BERGEN

Vår referanse: 2018/36220-33
Saksbehandler: Elisabeth Havnen
Dato: 23. oktober 2020
Deres ref.:

Vedtak om helseverngodkjenning

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten fatter følgende vedtak:

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten fører tilsyn med skoler og har godkjenningsmyndighet etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Alle skoler skal ha en godkjenning etter forskriften.

Nattland oppvekstun skolen er en ny skole, og søkte om godkjenning etter forskriften 9. april 2016, søknaden ble oppdatert 9. oktober 2018.

Miljørettet helsevern ved Helsevernenheten forbereder følgende vedtak:

Med delegert myndighet og med hjemmel i lov om folkehelsearbeid § 10 og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 6, gis Nattland oppvekstun skole helseverngodkjenning for en normalkapasitet på 840 elever, med følgende forutsetninger:

- Fordelingen av elever på de ulike trinnene er slik at alle elevene har tilgang til garderobeplasser i rimelig avstand fra sitt trinns garderobeareal og base.
- Fordelingen av elever er slik at arealnormen på 2 – 2,5 m² etterleves. Areal til lærer /andre ansatte kommer i tillegg. I alle undervisningsrom skal det ikke være flere personer enn at arealet per person er minimum 2 m².
- Skolen må gjennomføre rutiner som sikrer at elevenes helse blir ivaretatt ved undervisning i rom uten dagslys.
- Skolen må aktivt benytte utearealer utover skoleplassen mellom byggene slik at elevene sikres tilstrekkelig stort uteareal.

Med normalkapasitet på 840 menes det at skolen kan ha flere elever enn 840 dersom forutsetningene er oppfylt. Dersom det er mer enn 860 elever totalt ved skolen i mer enn 1 år skal miljørettet helsevern kontaktes for en konkret vurdering av om skolen kan ha flere elever. Forutsetningene for godkjenningen skal fortsatt oppfylles med tanke på arealkrav og nærhet til eget trinns areal og garderobe.

Saksopplysninger

Dokumentunderlag

Vi viser til søknad om helseverngodkjenning av Nattland oppveksttun skole mottatt 9. april 2016. Søknaden ble oppdatert 9. oktober 2018. Ferdigbefaring av barneskolelokalene og SFO-lokaler ble foretatt 4. juli 2017, før åpning av SFO. Ferdigbefaring av utearealene og ungdomsskolepaviljongen ble foretatt 15. august 2017. Skolen åpnet 16. august 2017. Den 24. oktober 2018 gjennomførte vi tilsyn med internkontrollsystemet, samt befaring av skolen i drift. Vi sendte tilsynsrapport 13. november 2018, og mottok svar på denne i perioden 2. februar til 19. april 2019. Videre saksbehandling ble nedprioritert på grunn av stor saksmengde hos oss. Vi sendte forhåndsvarsel om helseverngodkjenning 22. juni 2020, og nytt forhåndsvarsel den 1. oktober 2020 etter at eier kom med et ønske om at vi også vurdere maksimal kapasitet på skoler. Det har ikke kommet merknader eller innsigelser til vårt forhåndsvarsel om vedtak innen den fastsatte fristen

Til stede på siste tilsyn var rektor Ole Henry Halleraker, verneombud Danckert Loodtz, Avdelingsleder SFO Helene Moe, områdeleder Petter Tresselt, representant for eier Aage Eikrem fra Byrådsavdeling for barnehagen, skole og idrett, representanter for utbygger prosjektleder Asle Samuelsen og assisterende prosjektleder Johnny Berg, vedlikeholdsteknikerne Magne Andersen og Jørn Minde, samt overingeniørene Ragnhild Jarlsby og Elisabeth Havnen fra Miljørettet helsevern.

Beskrivelse av søknaden

Søknaden gjelder godkjenning av Nattland oppveksttun skole. Det opplyses at skolen er dimensjonert for 840 elever. Skolen er et oppveksttun, i skoledelen er det elever fra 1. til 10. trinn.

Beskrivelse av skolen

Adresse: Merkurveien 30, gnr: 8, bnr. 100

Eier av virksomheten: Bergen kommune, Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett

Eier av bygg/eiendom: Bergen kommune, Byrådsavdeling for finans, innovasjon og eiendom

Rektor ved virksomheten: Kjetil Damm

Skolen er del av et oppveksttun og har elever fra første til tiende trinn. Skolen er dimensjonert for 840 elever.

Virksomhetens tomteareal består av en kombinasjon av skoleplasser med lekeapparat på to nivå, en stor og en liten fotballbane samt større natur- og skogsområder. Skolen har to bygg, 1.- 8. trinn holder til i hovedbygget, mens de to øverste klassene holder til i en paviljong tvers over den nedre skoleplassen.

Netto undervisningsareal er oppgitt å være 5270 m² i hovedbygget og 970 m² i paviljongen, mens utearealet er oppgitt å være 28 000 m². Skolen er tilkoblet offentlig vann- og avløpssystem, har balansert ventilasjonsanlegg, er universelt utformet og har 70 elevtoaletter. Av disse er 10 HC-toaletter.

Deler av skolen er utleid til StatPed som underviser hørselshemmede elever. Disse elevene mottar undervisning på skolen 5 dager opptil 6 ganger i året. Arealene StatPed leier benyttes ikke av skolen ved normal drift.

Hovedbygget er i 3 etasjer, med følgende fordeling av fasiliteter:

Underetasje

Naturfags/forskerrom, kontorlokaler til skolehelsetjenesten, kunst og håndverksarealer (lakk og maling, tekstil og maling, tre og metall, keramikk og leire).

1. etasje

Idrettshall med garderober og styrkerom, scene/amfi, øvingsrom, musikk/dans/drama, studio, øvingsrom, musikkrom, auditorium og 2 baser med formidlingsrom, grupperom, toalett og garderober.

2. etasje

Skolekjøkken med teorirom og lagerauditorium, kantine/amfi, bibliotek, møterom, sanserom, T-lab, IKT/Kontor/verksted, kontor for sosialpedagogikk, undervisningsdel til StatPed, 1 base med formidlingsrom, grupperom, toalett og garderober samt barnehagelokaler.

3. etasje

6 baser med formidlingsrom, grupperom, toalett og garderober

Mellombygg

Tekniske rom og personal- og kontorfasiliteter på nivå 0-4 samt et formidlingsrom og et grupperom i 3. etasje.

Paviljongen er i 2 etasjer, med følgende fordeling av fasiliteter:

1. etasje

2 baser med formidlingsrom, grupperom, toalett og garderober, lærerarbeidsplasser og kontor og kopirom.

2. etasje

2 baser med formidlingsrom, grupperom, toalett og garderober, lærerarbeidsplasser og møterom.

Skolens internkontrollsystem

Forskriftens krav: Skoler skal ha internkontrollsystem som sikrer at kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler etterleves. Internkontrollsystemet skal være oversiktlig og kjent for personalet. Internkontrollsystemet skal revideres jevnlig.

Nattland oppveksttun skole fremsto ved tilsynet 24. oktober 2018 som en veldrevet skole med et internkontrollsystem som synes å tilfredsstille de krav som stilles til dokumentasjon og systematikk i forskriften. Under tilsynet ble det gjort noen mindre funn i internkontrollsystemet, disse er rettet.

Vurdering

Nattland oppvekstun skole holder til i et nytt og moderne bygg. Skolen er en spesialscole og har også arealer som er tilpasset undervisning av hørselshemmede. Det er StatPed som driver denne delen av virksomheten, og de leier disse arealene av skolen.

Internkontroll

Skolen ser ut til å ha et velfungerende internkontrollsystem. Det er likevel viktig at skolen fortsetter arbeidet og reviderer sitt internkontrollsystem jevnlig slik at det til enhver tid er tilpasset skolens behov.

Daglys og utsyn

De oppgitte undervisningsarealene vurderes som tilstrekkelige i forhold til det omsøkte antall elever. Skolen er imidlertid bygget med mange grupperom der det pågår både spesialundervisning og annen undervisning, og som bare har indirekte dagslys. Grupperommene er av varierende størrelse, og kan noen steder benyttes av større grupper. Dagslys og utsyn er et viktig for elevers helse og trivsel. *Skolen må ha oversikt over hvor lenge og hvor ofte enkeltelever oppholder seg i slike rom, samt fastsette krav til maksimal oppholdstid og frekvens.* Det er viktig at skolen etablerer gode rutiner, samt gir opplæring til alle lærere og assistenter om hvorfor etablerte rutiner skal etterleves. Miljørettet helsevern vil følge opp hvordan skolen sikrer og dokumenterer både opplæring og etterlevelse ved fremtidige tilsyn.

Uteareal

Alle trinn fra 5-10 har utgang ut mot samme uteareal. Det er viktig at skolen fortsetter å arbeide for at elevene skal fordele seg over et større areal i friminutt og midttide.

Areal

Det er rektors ansvar å påse at fordelingen av elever er slik at arealnормen på 2 - 2,5 m² overholdes og at elevene har tilgang på garderobeplass og hovedundervisningsareal i rimelig avstand til sitt trinns base. God praksis forutsetter minst ett toalett per 20 elever. Belastningen på garderobearealene må ikke være så stor at disse ikke fungerer etter hensikten.

Maksimalt antall elever

Skolen er dimensjonert for 840 elever og er i utgangspunktet full når det er 840 elever på skolen. Vi gjør likevel en vurdering av skolens maksimale antall elever siden skolers kapasitet kan overstiges enkelte år, uten at det er varig behov for økt kapasitet i skolekretsen. Vår vurdering er at dersom Nattland oppvekststun skole har mer enn 860 elever i mer enn ett år skal Miljørettet helsevern kontaktes for en konkret vurdering av de helsemessige konsekvensene av dette. Vi legger følgende til grunn:

- Undervisningsrom (baserom med tilstøtende grupperom) og antall garderobeplasser er dimensjonert for 840 elever.
- Alle elever bør få undervisning i rom i rimelig nærhet til eget trinn sin base.
- Alle trinn fra 5. til 9. har utgang til samme del av utearealet, i korte friminutt har hver elev lite tilgjengelig areal. Det bør ikke være flere elever på dette arealet.
- Spesialrom bør ikke tas varig i bruk som ordinære undervisningsrom siden tilbudet til elevene da forringes. Biblioteket kan ikke benyttes til vanlig undervisning på grunn av dårlig tilgang på dagslys.
- Alle elever må få undervisning i rom med direkte dagslys, rom med indirekte dagslys kan bare benyttes i kortere perioder av samme gruppe elever, jamfør krav over til at skolen må ha oversikt over frekvens og hyppighet av den enkelte elevs undervisning i rom uten direkte dagslys.
- StatPed sine lokaler skal ikke benyttes til vanlig drift av Nattland oppvekststun skole. Dersom skolen overtar disse lokalene, må eier søke om ny helseverngodkjenning.

Radon

Vi har mottatt radonmålinger trinn 1. Radon er forbundet med helsefare. Av 68 målepunkter på det nye skolebygget ble det registrert 32 punkter der radonnivået oversteg tiltaksgrensen på 100 Bq/m³. Etat for bygg og eiendom har informert om at det skal gjennomføres tiltak. Skolen må sikre at det blir gjort nye radonmålinger i påfølgende målesesong. Inntil tiltak er gjennomført må skolen etablere rutiner som sikrer at ingen oppholder seg i bygget når ventilasjonsanlegget ikke er i drift. Radonmålingene i paviljongen er innenfor grenseverdiene.

Vi gjør oppmerksom på at utvidelse eller endring av skolens drift, normalt krever at det søkes om ny godkjenning etter forskriften.

Med hilsen
Helsevernenheten

Viviann Sandvik - Avdelingsleder Miljørettet helsevern
Elisabeth Havnen - Overingeniør Miljørettet helsevern

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til: Seksjon for strategi, utvikling og utredning (SUU) (Arbeidssted) - Ylva-Helen Svanberg Helle, Nattland Oppvekststun - skole (Arbeidssted), Nattland Oppvekststun - skole (Arbeidssted) - Kjetil Damm

Informasjon og forvaltningsrettigheter

Regelverk som gjelder for saken

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven) §§ 11, 16, 18 og 19

Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (Offentleglova) §§ 1-3 og 13 - 15

Miljø og helse i skolen - Helsedirektoratets veileder IS-2073 til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Bergen kommunes delegeringsvedtak som gir leder for Miljørettet helsevern fullmakt til å fatte vedtak etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Dere har rett til veiledning

Parter i saken kan kontakte oss dersom det er behov for veiledning i saken, informasjon om gjeldende lover, forskrifter og vanlig praksis, fremgangsmåte ved klage eller annen informasjon for å ivareta sine interesser. Parter i saken er de som blir berørt av vår beslutning, jmfør forvaltningsloven § 2 e. Vi har veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11.

Innsyn og partsinnsyn

Det er rett til innsyn i sakens dokumenter i henhold til forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Informasjon om klagerett

Dere har rett til å klage på vedtaket i henhold til forvaltningsloven kapittel VI, Om klage og omgjøring. Klagen skal skrives til Fylkesmannen i Hordaland, men sendes til Etat for helsetjenester, Solheimsviken 9, 5058 Bergen. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes, som beskrevet i forvaltningsloven § 32. Klagen bør begrunnes. Fristen for å klage er 3 uker fra dette brevets mottaksdato.

Klager kan også forelegges Sivilombudsmannen.

Grønt telefonnummer: 800 800 39

Nettadresse: www.sivilombudsmannen.no

Vår kontaktinformasjon

Ikke send personlige eller sensitive opplysninger per epost.

Adresse: Etat for helsetjenester, Solheimsgaten 9, 5058 Bergen.

Epostadresse: mhv@bergen.kommune.no

Telefonnummer: 55 56 52 00.